

KOMENTAR NA STALIŠČA IN IZJAVE GUVERNERJA BS

V intervjuju, objavljenem v Sobotni prilogi časnika Delo dne 4.6.2016, je guverner Banke Slovenije dr. Boštjan Jazbec podal dve izjavljani, h katerima se vodilni te ustanove v zadnjih dveh letih in pol zatekajo znova in znova, čeprav sta izrazito neskladni z javno znanimi in uradno dokumentiranimi dejstvi, s katerimi so bili vodilni Banke Slovenije že večkrat pisno seznanjeni.

Guverner Banke Slovenije je v intervjuju zatrdil:

"Najdite koga, ki je v zadnjem četrletju 2013 predvideval, da bo v Sloveniji že v prvem četrletju 2014 zaznati pozitivno gospodarsko rast in okrevanje gospodarstva. Kar pa se je, tudi zaradi sanacije bank, zgodilo. Zdaj biti pameten za nazaj je preprosto."

Nikomur ni treba biti "pameten za nazaj", saj je podatke, ki so v izrazitem neskladju s tem izjavljanjem, v zadnjem četrletju 2013 že javno znani: [29. novembra 2013 jih je objavil Statistični urad RS](#) (s podnaslovom "Gospodarske razmere se počasi stabilizirajo!"), [4. decembra 2013 pa še Evropski statistični urad \(Eurostat\)](#). Ti podatki so jasno kazali, da se je – merjeno na četrletni ravni ter prilagojeno za vpliv sezone in koledarja, kar je splošno sprejeti pristop pri določanju obdobja recesije in konjunktura – **obdobje upadanja BDP Slovenije, torej negativne gospodarske rasti, v Sloveniji končalo že v prvi polovici leta 2013(!)**. Iz istih podatkov je bilo dobro razvidno tudi, da ni šlo za nenaden nihaj, temveč za postopen trend izboljševanja, ki je potekal monotono že tri četrletja zapored.

Da gre v zgoraj citirani trditvi guvernerja za sprenevedanje in zavajanje, je torej jasno celo, če zanemarimo dejstvo, da so vodilni Banke Slovenije s podatki o gospodarskih gibanjih seznanjeni sproti, javna poročila – tudi obe zgoraj citirani – pa statističnih uradi objavljajo le enkrat na četrletje in s približno dvomesečnim zamikom po koncu obravnavanega obdobja.

Že prva revizija zgoraj navedenih podatkov je pokazala, da so bili dejansko še boljši, in zdaj vemo, da se je upadanje BDP v Sloveniji na četrletni ravni [končalo že v prvem četrletju 2013](#). Tako je jasno tudi, da gospodarske rasti – še posebej pa njenega začetka – ni mogoče pripisovati sanaciji bank, kot je to v zgoraj citirani izjavi poskušal guverner, saj je v času izvedbe "sanacije" bank ta rast potekala že tretje četrletje. Še več, četrletna rast je bila najvišja v zadnjih sedmih letih prav v zadnjem četrletju 2013 (1,4-odstotna, kar bi letno pomenilo kar 5,7-odstotno rast), čeprav je bila "sanacija" bank izvedena manj kot dva tedna pred njegovim koncem, dotlej pa naj bi bile v tistem četrletju po zatrjevanjih Banke Slovenije dva meseca in pol vse slovenske systemske banke globoko insolventne in tik pred stečajem. Če bi to zatrjevanje držalo, bi bila tolikšna rast gospodarstva ob takšni insolventnosti bančnega sistema celo globalno zgodovinski unikum.

Guverner Banke Slovenije je v istem intervjuju zatrdil tudi:

"In karkoli je povezano z določenimi poplačili podrejenecv v drugih državah, je nujno vezano na zasebne pobude - tako kot v Italiji - in nikakor ne na račun davkoplačevalcev."

Zakonska uredba, s katero so odškodnine za izbrisane podrejene obveznice prejšnji mesec uredili v Italiji (Decreto-legge n. 59, Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana - Serie Generale n. 102, 3. maja 2016), je uradni pravni akt Republike Italije ter kot taka zelo očitno ne more biti zasebna pobuda, poleg tega pa je Republika Italija tudi solastnica več bank vplačnic v sklad, iz katerega bodo črpana sredstva za izplačila odškodnin. Tudi v Avstriji bodo za odškodnine, nedavno ponujene za izbrisane podrejene obveznice (Eckpunkte zum Memorandum of Understanding zwischen HETA-Gläubigern und Bund, Bundesministerium für Finanzen Österreich, 18. maja 2016), sredstva črpali tudi iz proračuna, in enako velja za odškodnine, o katerih se te dni usklajuje vlada na Cipru (Anastasiades to discuss compensating bondholders with party leaders, Cyprus Business Mail, 23. maja 2016). Soudeležba države je tudi razumljiva, saj je v vseh primerih – v Sloveniji pa sploh zelo izrazito – država kot (so)lastnica bank tudi (so)odgovorna zanje.

Tadej Kotnik, prvopodpisani pobude (zdaj zahteve) za oceno ustavnosti Zakona o bančništvu